

Nr 134

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående riksinternatskolor jämte motioner.

(2:a avd.)

Propositionen

Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 (bilaga 10, punkterna D 17—18) beräknat medel för nedannämnda ändamål har Kungl. Maj:t i propositionen nr 53 under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden för den 13 mars 1970 föreslagit riksdagen att dels godkänna i statsrådsprotokollet förordade grunder och riktlinjer för riksinternatskolor, dels godkänna i statsrådsprotokollet förordade grunder för statsbidrag till riksinternatskolor, dels godkänna att Sigtunastiftelsens humanistiska läroverk, Sigtunaskolan och Grännaskolan inrättas som riksinternatskolor och att bidrag av statsmedel utgår till skolorna enligt villkoren i de avtal som träffats med huvudmännen för skolorna, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att — under förutsättning att godtagbart avtal kan träffas — inrätta Viggbyholmsskolan som riksinternatskola, dels för budgetåret 1970/71 på driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa till Privatskolor: Bidrag till vissa privatskolor ett förslagsanslag av 27 685 000 kr. och till Privatskolor: Bidrag till vissa internatskolor m. m. ett förslagsanslag av 1 150 000 kr.

Förslagen i propositionen innebär bl. a. att riksinternatskolor inrättas för att skolgången för dels utlandssvenska elever, dels elever som har styrkt behov av miljöbyte eller är från glesbygd skall underlättas. Högst 60 % av internatkapaciteten bör få tas i anspråk för utlandssvenska elever. Undervisningen skall motsvara undervisningen i grundskolan och i gymnasieskolan. Riksinternatskola avses samverka med det allmänna skolväsendet i orten.

Intagningen av internatelever föreslås ske genom en för riksinternatskolorna gemensam nämnd knuten till skolöverstyrelsen. Skolorna avses även ta emot externatelever från kommun där skola finns och från närliggande kommuner.

Huvudman för riksinternatskola kan vara förening, stiftelse, aktiebolag eller kommun. Hälften av antalet ledamöter i styrelsen för sådan skola skall liksom ordföranden tillsättas av eller utses på förslag av Kungl. Maj:t.

Privatskolstadgan skall gälla i tillämpliga delar. För skolledare och lärare skall gälla det statliga lönesystemet och bestämmelserna om statlig personalpensionering.

Till skolverksamheten vid riksinternatskola skall statsbidrag utgå enligt samma grunder som till kommunal gymnasieskola samt för utlandssvenska elever stats-

bidrag motsvarande interkommunal ersättning enligt 46 § skollagen. Vidare skall statsbidrag utgå för elevhemsföreståndare, fritidsledare och skolhälsovård.

Motionerna

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels de likalydande motionerna I: 627 av herr Svenungsson m. fl. och II: 674 av herr Gustafsson i Uddevalla m. fl. vari hemställda att riksdagen vid behandlingen av anslaget Privatskolor: Bidrag till vissa privatskolor beslutar att driftbidrag enligt kungörelsen den 23 april 1964 skall utgå till Restenässkolan,

dels de likalydande motionerna I: 641 av herr Wirtén m. fl. och II: 701 av herr Lothigius m. fl. vari hemställda att riksdagen beslutar att driftbidrag skall utgå till Grännaskolan enligt de grunder som av 1964 års utlands- och internatskoleutredning föreslagits för riksinternatskolor och vartill bidrag äskats i skolöverstyrelsens petita för läsåret 1970/71,

dels de likalydande motionerna I: 1103 av herr Axelson och II: 1296 av herr Eriksson i Arvika m. fl. vari hemställda att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t föreslår att skolan i Lundsberg inrättas såsom riksinternatskola och att bidrag av statsmedel utgår till skolan enligt villkoren i de avtal som träffats med huvudmännen för de föreslagna skolorna,

dels de likalydande motionerna I: 1104 av herr Larfors m. fl. och II: 1298 av herr Hedin m. fl. vari hemställda att riksdagen beslutar att anslaget Privatskolor: Bidrag till vissa privatskolor skall uppräknas med för bidrag till Solbacka läroverk såsom riksinternatskola erforderligt belopp eller, om detta inte skulle bli riksdagens beslut, med för bidrag enligt kungörelsen 1964: 137 till Solbacka läroverk erforderligt belopp,

dels de likalydande motionerna I: 1105 av herrar Johan Olsson och Nils Nilsson och II: 1299 av fru Nilsson m. fl. vari hemställda att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 53 dels godtar de däri föreslagna principerna om riksinternatskolor, dels i skrivelse till Kungl. Maj:t framhåller att i fråga om lokaliseringen av dessa skolor möjligheterna till större regional spridning måtte undersökas,

dels de likalydande motionerna I: 1106 av herr Wallmark m. fl. och II: 1300 av herr Wennerfors m. fl. vari hemställda

1. att intagningen av elever vid riksinternatskola skall handhas av skolans styrelse,

2. att riksinternatskola skall äga rätt att inom en fri kvot på högst 20 procent ta emot internatelever utan speciellt dokumenterat behov av skolinackordering,

3. att statsbidraget till den del av riksinternatskolas skolverksamhet som avser elever inom den fria kvoten skall utgå enligt kungörelsen 1964: 137,

4. att statsbidrag till Mariannelundsskolan, Restenässkolan och Solbacka läroverk skall utgå enligt kungörelsen 1964: 137,

5. att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om att vad i motionerna anförts angående rikselevhems placering beaktas,

dels motionen II: 1297 av herrar Hedin och Nordstrandh vari hemställts att riksdagen beslutar att anslaget Privatskolor: Bidrag till vissa internatskolor m. m. uppräknas på så sätt att bidrag till berörda skolor kan utgå med 8: 50 kr. per elev och dag.

Utskottet

Sedan länge finns det under den gemensamma rubriken Privatskolor två anslag på riksstaten nämligen Bidrag till vissa privatskolor och Bidrag till vissa internatskolor m. m. Ur det förstnämnda anslaget utgår statsbidrag till vissa av Kungl. Maj:t i skilda beslut angivna privatskolor, däribland vissa internatskolor. Bidraget utgår i huvudsak enligt närmare bestämmelser i kungörelsen 1964: 137 och för skolorna gäller privatskolstadgan (1967: 270). Därjämte utgår ur anslaget bidrag till Gränna-skolan med 350 000 kr. per år. Ur det andra anslaget utgår statsbidrag förutom till estniska gymnasiet (vilket bidrag i propositionen föreslås successivt avvecklat) till Sigtunaskolan, Viggbyholmsskolan, Solbacka läroverk, Restenässkolan och Mariannelundsskolan, dock inte för alla stadier i nämnda skolor.

I propositionen konstateras nu att det föreligger behov av särskilda åtgärder för att tillgodose behovet av inackordering i samband med skolgången för tre kategorier av barn och ungdom, nämligen för sådana som har utlandssvenska föräldrar, är från glesbygd eller har styrkt behov av miljöbyte. Åtgärderna förutsättes vara av två slag, nämligen inrättande av s. k. rikselevhem och av s. k. riksinternatskolor. Vad gäller elevhemmen redovisas i propositionen att skolöverstyrelsen erhållit Kungl. Maj:ts uppdrag att inkomma med förslag bl. a om förläggningen av tre dylika elevhem och att överstyrelsen kan väntas redovisa detta uppdrag under hösten 1970.

Något förslag beträffande rikselevhem framförs inte i propositionen men i motionerna I: 1106 och II: 1300 uttalas den förhoppningen att elevhemmen kommer att placeras där de motsvarar det största behovet och att de exempelvis inte uppförs i omedelbar närhet av redan existerande internatskolor med god inackorderingsstandard som kan tillgodose samma behov. Motionärerna hemställer att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller att de sålunda anförda synpunkterna på elevhemmens placering beaktas. Utskottet som räknar med att skolöverstyrelsen i sin utredning överväger olika synpunkter i lokaliseringsfrågan anser sig inte böra föreslå riksdagen att göra den i motionerna önskade framställningen till Kungl. Maj:t.

Utskottet ansluter sig till den principiella uppläggningspropositionen, nämligen att ett väsentligt ökat statligt stöd under vissa förutsättningar skall utgå till några av de nuvarande internatskolorna.

Vad angår elevintagningen vid riksinternatskola förordas i propositionen att denna skall skötas av en för skolorna gemensam nämnd knuten

till skolöverstyrelsen. Det förutsättes vidare i propositionen att som elever vid riksinternatskola endast skall antas barn och ungdom med ett direkt behov av denna form av skolgång. I dessa båda hänseenden har en avvikande uppfattning uttalats i motionerna I: 1106 och II: 1300. Motionärerna anser att elevintagningen vid riksinternatskola skall handhas av varje skolas styrelse och att varje sådan skola skall äga rätt att inom en fri kvot på högst 20 procent ta emot internatelever utan speciellt dokumenterat behov av skolinackordering.

Utskottet anser sig inte böra tillstyrka motionärernas förslag om en fri kvot men vill framhålla att bedömningen av om en inträdessökande har behov av den form av skolgång som riksinternatskolorna avses skola erbjuda rymmer svåra avvägningsproblem. Beaktas bör bl. a. att ett miljöbyte ibland kan vara önskvärt redan som en förebyggande åtgärd. Av den ståndpunkt utskottet sålunda intagit följer att utskottet inte heller kan tillstyrka samma motionärers yrkande om särskilda regler för statsbidrag i vad gäller elever inom den av motionärerna föreslagna fria kvoten.

Vad så gäller den särskilda intagningsnämnd, som föreslagits i propositionen, kan utskottet inte finna att det i motionerna I: 1106 och II: 1300 framförts tillräckliga skäl för ett avsteg från propositionens förslag i denna del. Utskottet, som vill påpeka att det i propositionen förutsatts att riksinternatskolornas rektorer skall ingå som ledamöter i intagningsnämnden, var och en i vad gäller intagning i den egna skolan, avstyrker även nu ifrågavarande yrkande i motionerna I: 1106 och II: 1300.

Som framgått av det föregående innebär propositionen förslag om att Sigtunastiftelsens humanistiska läroverk, Sigtunaskolan och Grännaskolan skall inrättas som riksinternatskolor. Detsamma förutsättes bli fallet med Viggbyholmsskolan under förutsättning att godtagbart avtal kan träffas. I motionerna I: 1105 och II: 1299 anses detta urval av skolor, utom vad gäller Grännaskolan, vara otillfredsställande från lokaliserings synpunkt. Motionärerna anser att riksinternatskolorna av myndigheterna kan utnyttjas som ett utomordentligt smidigt och effektivt lokaliseringspolitiskt redskap och att undersökningar bör göras i syfte att få till stånd en sådan förläggning av riksinternatskolorna att lokaliserings- och regionalpolitiska krav tillgodoses. I motionerna hemställs att riksdagen godkänner principerna om riksinternatskolor men samtidigt i skrivelse till Kungl. Maj:t framhåller att i fråga om lokaliseringen av dessa skolor möjligheterna till större regional spridning måtte undersökas. Yrkandet synes närmast innebära att det föreslagna urvalet av skolor inte skall godkännas.

Utskottet har förståelse för de i motionerna anförda lokaliseringspolitiska synpunkterna men vill också erinra om att utskottet vid flera tillfällen av hänsyn till skolornas i många fall svåra ekonomiska läge understrukt vikten av att ett på utlands- och internatskoleutredningens betänkande grundat förslag om internatskolor snarast föreläggs riksdagen. Då så nu skett anser sig utskottet inte kunna dela motionärernas uppfattning att riksdagen hos Kungl. Maj:t bör anhålla om ytterligare undersökningar i lokaliseringsfrågan. Utskottet avstyrker därför yrkandet härom.

Det i motionerna I: 641 och II: 701 framställda yrkandet beträffande Gränaskolan är tillgodosett genom propositionens förslag beträffande denna skola.

Beträffande Solbacka läroverk yrkas i motionerna I: 1104 och II: 1298 att riksdagen skall anvisa medel till denna skola som riksinternatskola eller, om detta inte blir riksdagens beslut, som skola med statsbidrag enligt privatskolornas statsbidragskungörelse 1964: 137. En utvidgning av kretsen av riksinternatskolor föreslås även i motionerna I: 1103 och II: 1296 i vilka yrkas att Lundsbergs skola inrättas som riksinternatskola och att erforderliga medel beräknas härför.

Utskottet får med anledning av dessa yrkanden erinra om att det i propositionen framhållits att man har anledning att räkna med att behovet av utbildningsplatser för de elevkategorier för vilka riksinternatskolorna är avsedda kommer att öka i framtiden. Utskottet anser sig dock inte ha underlag för något förslag om inrättande av fler riksinternatskolor än som föreslagits i propositionen. Utskottet avstyrker därför yrkandena att Solbacka läroverk och Lundsbergs skola skall godkännas som riksinternatskolor. Utskottet vill understryka att utskottet inte i detta sammanhang haft anledning att överväga och uttala sig om vilken eller vilka skolor som närmast bör komma i fråga om fler än de nu föreslagna riksinternatskolorna i framtiden anses böra inrättas.

Beslut om statsbidrag enligt privatskolornas statsbidragskungörelse 1964: 137 yrkas beträffande Restenässkolan i motionerna I: 627 och II: 674 och beträffande denna skola samt Mariannelundsskolan och Solbacka läroverk i motionerna I: 1106 och II: 1300. Som nyss nämnts har samma yrkande alternativt framställts beträffande Solbacka läroverk i motionerna I: 1104 och II: 1298.

I propositionen har uttalats att de statsunderstödda internatskolor som nu inte föreslås till riksinternatskolor, i avvaktan på erfarenheter rörande behovet av internatplatser, tills vidare bör bibehållas vid oförändrad bidragsnivå. Detta innebär att någon förändring inte ifrågasättes beträffande vare sig skolornas fördelning på de båda äldre bidragssystemen eller statsbidragsgrunderna i dessa båda system. Vad först gäller fördelningen på bidragssystemen ansluter sig utskottet till propositionens ståndpunkt och avstyrker därför nu ifrågavarande yrkanden beträffande statsbidrag enligt kungörelsen 1964: 137 till Solbacka läroverk, Mariannelundsskolan och Restenässkolan. I fråga om sistnämnda skola, som för närvarande åtnjuter statsbidrag till grundskolans högstadium och kvarvarande klasser av realskolan, vill utskottet emellertid framhålla att skolans geografiska läge liksom vissa initiativ på det pedagogiska fältet gör det motiverat att överväga en ökad bidragsgivning till skolan. En förutsättning för ett förbättrat statsbidrag bör dock vara att de villkor som beträffande riksinternatskolorna angivits i propositionen i huvudsak uppfylles. Detta innebär bl. a. att skolans verksamhet samt undervisningens innehåll och utformning bör stå i överensstämmelse med vad som gäller för det allmänna skolväsendet. I fråga om elevrekryteringen bör de i propositionen angivna principerna

gälla. Om Restenässkolan uppfyller de sålunda antydda villkoren bör hinder inte möta för Kungl. Maj:t att bevilja statsbidrag även till skolans gymnasieskoldel enligt de för anslaget Bidrag till vissa internatskolor m. m. gällande grunderna. Härav uppkommande kostnader bör givetvis få belasta nämnda anslag.

Vid bifall till utskottets förslag beträffande Restenässkolan får de i motionerna I: 627 och II: 674 samt I: 1106 och II: 1300 framställda yrkandena beträffande denna skola anses bli i sak i viss mån tillgodosedda.

Vad angår de bestämmelser som reglerar bidragsgivningen ur anslaget Bidrag till vissa internatskolor m. m. föreslås i motionen II: 1297 den ändringen att bidraget skall höjas från 6: 50 kr. till 8: 50 kr. per elev och dag av läsåret. Utskottet anser sig inte böra biträda detta yrkande och avstyrker därför motionen.

I fråga om anslag tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag om anvisande till Bidrag till vissa privatskolor av ett förslagsanslag av 27 685 000 kr. och till Bidrag till vissa internatskolor m. m. ett förslagsanslag av 1 150 000 kr.

Utöver vad som framgått av det föregående har vad som anförts och förordats i propositionen inte föranlett erinran eller uttalande från utskottets sida.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen avslår motionerna I: 1105 och II: 1299 om lokaliseringen av riksinternatskolor,

2. att riksdagen

a. beträffande en för riksinternatskolorna gemensam intagningsnämnd med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1106 och II: 1300, såvitt nu är i fråga, godkänner vad som förordats i statsrådsprotokollet,

b. beträffande intagning vid riksinternatskolorna av en s. k. fri kvot av elever med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1106 och II: 1300, såvitt nu är i fråga, godkänner vad som förordats i statsrådsprotokollet,

c. godkänner de i övrigt i statsrådsprotokollet förordade grunderna och riktlinjerna för riksinternatskolor,

d. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1106 och II: 1300, såvitt nu är i fråga, godkänner i statsrådsprotokollet förordade grunder för statsbidrag till riksinternatskolor,

3. att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och i anledning av motionerna I: 641 och II: 701, såvitt nu är i fråga, godkänner att Sigtunastiftelsens humanistiska läroverk, Sigtunaskolan och Grännaskolan inrättas som riksinternatskolor och att bidrag av statsmedel utgår till skolorna enligt villkoren i de avtal som träffats med huvudmännen för skolorna,

4. att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att — under förut-

sättning att godtagbart avtal kan träffas — inrätta Viggbyholmskolan som riksinternatskola,

5. att riksdagen avslår motionerna I: 1103 och II: 1296 i vad avser inrättande av Lundsbergs skola som riksinternatskola,

6. att riksdagen avslår motionerna I: 1104 och II: 1298 i vad avser inrättande av Solbacka läroverk som riksinternatskola,

7. att riksdagen

a. avslår motionerna I: 1104 och II: 1298 samt I: 1106 och II: 1300, samtliga motioner i vad avser statsbidrag till Solbacka läroverk enligt kungörelsen 1964: 137,

b. avslår motionerna I: 1106 och II: 1300 i vad avser statsbidrag till Mariannelundsskolan enligt kungörelsen 1964: 137,

c. i anledning av motionerna I: 627 och II: 674 om statsbidrag till Restenässkolan enligt kungörelsen 1964: 137 samt motionerna I: 1106 och II: 1300 i vad avser denna fråga bemyndigar Kungl. Maj:t att besluta om statsbidrag till gymnasieskoldelen vid Restenässkolan enligt vad utskottet förordat,

8. att riksdagen avslår motionen II: 1297 om ändring i grunderna för statsbidrag ur anslaget Bidrag till vissa internatskolor m. m.,

9. att riksdagen

a. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och i anledning av motionerna I: 641 och II: 701 samt med avslag å motionerna I: 627 och II: 674, I: 1103 och II: 1296, I: 1104 och II: 1298 samt I: 1106 och II: 1300, samtliga motioner i vad avser medelsanvisningen under förevarande anslag, till *Privatskolor: Bidrag till vissa privatskolor* för budgetåret 1970/71 på driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 27 685 000 kr.,

b. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 627 och II: 674, I: 1104 och II: 1298, I: 1106 och II: 1300 samt II: 1297, samtliga motioner i vad avser medelsanvisningen under förevarande anslag, till *Privatskolor: Bidrag till vissa internatskolor m. m* för budgetåret 1970/71 på driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 1 150 000 kr.,

10. att riksdagen avslår motionerna I: 1106 och II: 1300 i vad avser lokaliseringen av rikselevhem.

Stockholm den 19 maj 1970

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Bohman (m), Birger Andersson (s), Axel Andersson (fp), Ivar Johansson (cp), fru Wallentheim (s), herrar Per Jacobsson (fp), Bengt Gustavsson (s), Bengtson (cp), Herbert Larsson (s), Hjorth (s), Wååg (s), fru Lilly Ohlsson (s), herrar Thorle Nilsson (s) och Wallmark (m) samt

från a n d r a kammaren: herrar Karlsson i Olofström (s), Almgren (s), Mellqvist (s), Nordstrandh (m), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Mattsson (cp), Johansson i Norrköping (s), fröken Ljungberg (m), herrar Alemyr (s), Nilsson i Tvärålund (cp), Källstad (fp), Svanberg (s), Sjönell (cp), Westberg i Ljusdal (fp) och fru Gradin (s).

Reservationer

1. beträffande *intagning av elever vid riksinternatskolor m. m.* av herrar Bohman (m), Wallmark (m), Nordstrandh (m) och fröken Ljungberg (m) som anser att *dels* den del av utskottets yttrande på s. 4 som börjar med »Utskottet anser» och slutar med »och II: 1300» bort ha följande lydelse:

»Utlands- och internatskoleutredningen hade enligt utskottets mening på goda grunder föreslagit att en viss mindre del av elevintagningen skulle ske inom ramen för en s. k. fri kvot. En dylik skulle nämligen väsentligt underlätta behandlingen av de svåra gränsdragningsproblem som inte går att undvika framför allt då det gäller att bedöma om en inträdessökande — som det heter i propositionen — har styrkt behov av miljöbyte. Därmed skulle man också ge de utlandssvenska barnen större möjligheter till kontakter med elever ur en vidare grupp än den som tagits in vid skolorna på grund av behov av miljöbyte. Utskottet tillstyrker därför yrkandet i motionerna I: 1106 och II: 1300 om en fri kvot och som en konsekvens härav även yrkandet i samma motioner att riksinternatskola i vad gäller elever inom den fria kvoten skall bibehållas vid nuvarande statsbidrag.

ETT system med en fri intagningskvot gör vidare att de skäl som kan anföras för en central intagningsnämnd minskar så väsentligt i styrka, att utskottet vill förorda det enklare systemet att varje skolas styrelse själv ombesörjer elevintagningen. Därigenom undviker man en onödig centralisering. Även på denna punkt tillstyrker utskottet alltså motionerna I: 1106 och II: 1300.»

dels utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse

»2. att riksdagen

a. beträffande en för riksinternatskolorna gemensam intagningsnämnd med avslag å Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 1106 och II: 1300, såvitt nu är i fråga, godkänner vad utskottet förordat,

b. beträffande intagning vid riksinternatskolorna av en s. k. fri kvot av elever med avslag å Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 1106 och II: 1300, såvitt nu är i fråga,

godkänner vad utskottet förordat,

c. godkänner de i övrigt i statsrådsprotokollet förordade grunderna och riktlinjerna för riksinternatskolor,

d. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 1106 och II: 1300, såvitt nu är i fråga, godkänner av utskottet förordade grunder för statsbidrag till riksinternatskolor,»

2. beträffande *statsbidrag till Solbacka läroverk, Restenässkolan och Mariannelundsskolan* av herrar Bohman (m), Wallmark (m), Nordstrandh (m) och fröken Ljungberg (m) som anser att

dels den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar med »I propositionen» och på s. 6 slutar med »mån tillgodosedda» bort ha följande lydelse:

»I propositionen har uttalats att de statsunderstödda internatskolor som nu inte föreslås till riksinternatskolor, i avvaktan på erfarenheter rörande behovet av internatplatser, tills vidare bör bibehållas vid oförändrad bidragsnivå. Utskottet kan inte dela denna uppfattning. Statsbidragsgivningen till privatskolorna har länge varit oenhetlig på ett sätt som gjort att de olika skolorna arbetar under högst olika villkor. Samtidigt med att man nu inrättar riksinternatskolor, som särskilt gynnas i statsbidragshänseende, bör man enligt utskottets mening införa statsbidrag enligt kungörelsen 1964: 137 för de tre internatskolor som, jämte Grännaskolan, f. n. endast åtnjuter det lägre statsbidraget om 6: 50 kr. per elev och dag av läsåret. De tre skolorna är Solbacka läroverk, Restenässkolan och Mariannelundsskolan.»

dels utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

»7. att riksdagen

a. med bifall till motionerna I: 1104 och II: 1298 samt I: 1106 och II: 1300, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, medger att statsbidrag till Solbacka läroverk må utgå enligt kungörelsen 1964: 137,

b. med bifall till motionerna I: 1106 och II: 1300, såvitt nu är i fråga, medger att statsbidrag till Mariannelundsskolan må utgå enligt kungörelsen 1964: 137,

c. med bifall till motionerna I: 627 och II: 674 om statsbidrag till Restenässkolan samt motionerna I: 1106 och II: 1300 i vad avser denna fråga, medger att statsbidrag till Restenässkolan må utgå enligt kungörelsen 1964: 137,»

3. beträffande *medelsanvisningen* av herrar Bohman (m), Wallmark (m), Nordstrandh (m) och fröken Ljungberg (m) som — vid bifall till reservationen 2 — anser att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 6 som börjar med »I fråga» och slutar med »av 1 150 000 kr.» bort ha följande lydelse:

»Den ståndpunkt utskottet intagit till statsbidrag enligt kungörelsen 1964: 137

till Solbacka läroverk, Mariannelundsskolan och Restenässkolan föranleder ett ökat medelsbehov under anslaget Bidrag till vissa privatskolor, som kan uppskattas till 2 350 000 kr. Samtidigt kan anslaget Bidrag till vissa internatskolor m. m. minskas med kr. 800 000 till 350 000 kr.»

dels att utskottets hemställan under 9 bort ha följande lydelse:

9. att riksdagen

a. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 641 och II: 701 samt I: 1104 och II: 1298 och med bifall till motionerna I: 627 och II: 674 samt I: 1106 och II: 1300 och med avslag å motionerna I: 1103 och II: 1296, samtliga motioner i vad avser medelsanvisningen under förevarande anslag, till *Privatskolor: Bidrag till vissa privatskolor* för budgetåret 1970/71 på driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 30 035 000 kr.,

b. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 627 och II: 674, I: 1104 och II: 1298, I: 1106 och II: 1300 samt med avslag å motionen II: 1297, samtliga motioner i vad avser medelsanvisningen under förevarande anslag, till *Privatskolor: Bidrag till vissa internatskolor m. m.* på driftbudgeten under åttonde huvudtiteln för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 350 000 kr.,»

Särskilt yttrande

beträffande *Restenässkolan* av herrar Ivar Johansson (cp), Mattsson (cp), Källstad (fp) och Westberg i Ljusdal (fp) som anförde:

»Utskottet har ansett att som förutsättning för statsbidrag även till gymnasieskoldelen av *Restenässkolan* bör gälla att de villkor som beträffande riksinternatskolorna angivits i propositionen i huvudsak uppfylls. Skolan avses alltså liksom riksinternatskolorna vara en skola för utlandssvenska elever, för elever från glesbygd och för elever med styrkt behov av miljöbyte.

Västra Sverige har behov av *Restenässkolan*. Den har uppnått goda resultat hittills och det finns anledning att förvänta goda erfarenheter av dess verksamhet även under kommande år. Ett genomförande av utskottets förslag om statsbidrag även till gymnasieskoldelen kommer att ge skolan en viss resursförstärkning. Man bör dock hålla i minnet att statsbidraget till skolan även under nästkommande budgetår avses skola utgå enligt det bidragssystem som ger det lägsta statsbidraget trots att skolan skall uppfylla villkoren för riksinternatskolorna. En fortsatt ökning av statsbidraget till skolan, i första hand genom skolans inordnande under kungörelsen 1964: 137, bör genomföras inom en snar framtid.»